

3.3.4. П. П. Славейков, П. К. Яворов, Фр. Нише

Не бива да забравяме, че, въпреки подчертаната си надредност, „Песен“-та е ситуирана в строго определен контекст, тя е „входната“ творба, призвана да отключи или по-скоро да заключи, изцяло да замъгли и зашифрова сецесионния корпус на Яворов. Неслучайно поетът е възмутен от неадекватното оформление на книгата⁷³. Той просто не предполага, че поетиката на *безсъниците* е способна да предизвика у художника-илюстратор като свой аналог поетиката на *съновидението*, на ужаса и кошмара, въобще че би отприщила стилизации на алогичното, странното, причудливото. В този смисъл не е случайно и възхищението на Яворов от „Сън“-я на П. П. Славейков⁷⁴. Замисълът за физиономично представяща го книга датира у Яворов от по-късно – той дори се възползва от благоприятната възможност за полемично отгласкване от поетиката на *сън-я* като щастлива метаморфоза на Аза, като мечта, унес, блян (в книгата Славейков играе с всички значения на поливалентното немско понятие *Traum*). Не светът като овладян и херметизиран сред устойчиви, репрезентативни реалии (*дом, път, бряг*) изкушава лирика Яворов, а напротив – хаосът, стихията, безднено разтворилите се пространства, чието назоваване и означаване в „Безсъници“ априорно налага употребата на незакрепимо, ненадейно помитащо значенията си слово. У Яворов неуморно и безплодно се напластяват вербални маски върху неназовимия свят. Бягството от словото-космос, вещаещо в известна степен адаптирано и редуцирано познание на битието (огромна роля играят деминутивите в „Сън“-я) отново е бягство от узаконена изказна конвенция, от един почти нормативизиран език. В този смисъл употребената в началото на „Песен“-та метафора (*тъмните слова*), освен че определено препраща към поетиката на „Сън“-я, където епитетът *тъмен* е едно от ключовите понятия, е и дълбоко авторефлексивна. Можем да я въз-